Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: neolit - wykład , PG_00200173		
Kierunek studiów	Archeologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Seweryn Rzepecki	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Seweryn Rzepecki	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z problematyka procesu neolityzacji oraz rozwoju społeczeństw wczesnoagrarnych z terenów Bliskiego Wschodu i Europy.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać problemy typowe oraz wybrane problemy bardziej złożone z zakresu archeologii, a także opracowywać treści związane z dziedzictwem archeologicznym	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczką ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archeologii.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii neolitu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie – przestawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U03] Potrafi komunikować się z otoczeniem wykorzystując specjalistyczną terminologię z zakresu archeologii oraz opracowywać i prezentować treści związane z dziedzictwem archeologicznym, w tym materiały popularyzatorskie	Potrafi komunikować się z otoczeniem wykorzystując specjalistyczną terminologię z zakresu archeologii neolitu oraz opracowywać i prezentować treści związane z dziedzictwem archeologicznym, w tym materiały popularyzatorskie	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_W05] Zna główne zagadnienia prahistorii Europy w ujęciu porównawczym	Zna w zaawansowanym stopniu prahistorię porównawczą Europy w odniesieniu do okresu wczesnego i środowego neolitu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą neolityzacji Bliskiego Wschodu i Europy oraz głównych przemian w okresie wczesnego i środkowego neolitu w Europie.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Neolit definicja, zarys historii badań, podstawy periodyzacji. Centra procesów neolityzacji dlaczego Bliski Wschód? Żyzny Półksiężyc wzorce gospodarcze, społeczne i religijne neolitu Starego Świata. Demografia neolitu. Problem indoeuropejski. Neolityzacja Cypru, Grecji, Bałkanów. Pierwsi rolnicy w Europie Środkowej i Zachodniej. Neolit strefy północnopontyjskiej. Wczesna metalurgia Bliskiego Wschodu i Bałkanów. Młodsze społeczności naddunajskie w Europie Środkowej i Zachodniej. Neolityzacja zachodnich wybrzeży Morza Śródziemnego. Megalityzm. Neolityzacja Niżu Środkowoeuropejskiego i Europy Północnej. Neolit strefy Niżu Wschodnioeuropejskiego. Społeczności hodowców i pasterzy doby późnego neolitu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Podstawowa wiedza z zakresu pradziejów Europy

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
test/egzamin	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bellwood P., First Farmers, The Origins of Agricultural Societies, Blackwell Publishing, 2005 Fowler Ch., Harding J., Hofmann D., The Oxford Handbook of Neolithic Europe, Oxford University Press, 2015 Simmons H. A., The Neolithic Revolution in the Near East. Transforming the Human Landscape, Tuscon, 2007 Kruk J., Milisauskas S. , Rozkwit i upadek społeczeństw rolniczych neolitu, Kraków, 1999 Fowler Ch., Harding J., Hofmann D. , The Oxford Handbook of Neolithic Europe, Oxford University Press, 2015
	Uzupełniająca lista lektur	Czarniak K., Młodsze kultury cyklu naddunajskiego w Polsce południowo-zachodniej, Szczecin-Wrocław, 2012 Kaczanowska M. (red.), Dziedzictwo cywilizacji naddunajskich: Małopolska na przełomie epoki kamienia i miedzi, Kraków, 2006 Nowak M., Drugi etap neolityzacji ziem polskich, Kraków, 2009
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Definicje: neolit preceramiczny, neolit, subneolit, eneolit 2. Żyzny Półksiężyc - przebieg procesu udomowienia roślin i zwierząt. 3. Gospodarka, język, społeczeństwo - spojrzenie na formowanie się najstarszych społeczności rolniczych 4. Neolit na obszarze Anatolii 5. Kultura Sesklo i. początek ekspansji społeczności rolniczych w Europie	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.